

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XII.
Stev. 283

TELEFON 25-67

POŠTNI ČEKOVNI RAČUN II.409

Maribor, petek 16. decembra 1938

NAROČNINA NA MESEC:
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din,
dostavljen na dom 12.— din, tujina 25.— din

Cena
1.— din

Chamberlain se brani obveznosti

Tudi glede obveznosti obrambe Francije pred napadom na njeno posest hoče ohraniti politiko odprtih vrat — Pomembne interpelacije in izjave v angleški spodnji zbornici

LONDON, 15. decembra. Na večerajšnji seji angleške spodnje zbornice je postal ministrski predsednik Chamberlain zanimive izjave o statusu quo na Sredozemlju, ki so izzvale v tukajšnjih diplomatskih krogih živahne komentarje. Chamberlain je ob tej priliki izjavil na vprašanje poslanca Manderja, da so v angleško-italijanskem sporazumu vseobovane vse obveznosti za spoštovanje sedanjega položaja na Sredozemskem morju in brez dvoma tudi položaja v Tuniziji. Vsaka akcija, ki bi bila nasprotna temu sporazumu, bi ustvarila nedvomno vprašanje, ki bi angleško vlado silno vznemirilo. »Toda mi ne verujemo«, je dejal Chamberlain, »v možnost napada.« Kljub takemu tolmačenju angleško-francoskega sporazuma pa izjavljajo v tukajšnjih diplomatskih krogih, da ni Chamberlain prevzel doslej še nobene striktno obveznosti, ki bi že sama po sebi primorala Anglijo, da brani Francijo.

MANDERJEVA VPRAŠANJA

LONDON, 15. decembra. Dasl je ministrski predsednik Chamberlain v svojem predinočnem govoru pred časnikarji dejal, da je razmerje med Anglijo in Francijo tako tesno, da presega navadne formalne obveznosti, mi je vendar včeraj postavil liberalni poslanec Mander v spodnji zbornici vprašanje, ki se je glasilo: »Ali ne bi bilo velikega pomena, da bi Francija vedela, da bo Anglija popolnoma na njeni strani, ako Italija napade Korziko in Tunizijo? Ali ho dal ministrski predsednik definitivno izjavo, kakšno bi bilo v tem primeru naše stališče? In ali je bil ob priliki zadnjih razgovorov med zastopniki obeh generalnih štabov Fran-

cije in Anglije dosežen sporazum o skupni obrambi Nice, Korzike in Tunizije?

CHAMBERLAINOVI ODGOVORI

Chamberlain je na to odgovoril: »Ne morem prav ničesar dodati splošni izjavi, ki sem jo dal dne 1. marca letos. Po mnenju britanske vlade se nanaša svečana izjava o spoštovanju sedanjega stanja na Sredozemskem morju, ki je vključena v angleško-italijanski sporazum, gotovo tudi na Tunizijo in vsaka akcija, ki bi bila nasprotna temu sporazumu, bo seveda predmet velike pozornosti Velike Britanije.« Nato je Chamberlain dodal: »Mi vendar ne verujemo v možnost takega napada v primerih, ki so navedeni v stavljenih vprašanjih.«

MOLK NAMESTO ODGOVORA

Z ozirom na pisanje italijanskega tiska, da gleda Chamberlain s simpatijami na italijanske zahteve nasproti Franciji, je bilo Chamberlainu stavljeno še vprašanje, ali se bo prepis odgovora dostavil uradno italijanski vladi? Na to naknadno vprašanje Chamberlain ni odgovoril. Prav tako Chamberlain tudi ni hotel odgovoriti na nadaljnje vprašanje, ali bo z ozirom na enakost francoskih in angleških interesov sklenjen med Francijo in Anglijo formalen pakt za skupno obrambo v primeru napada s tretje strani.

POLITIKA ODPRTIH VRAT

Ti odgovori oziroma neodgovori Chamberlaina so vzbudili vtis, da se namenoma izogiblje jasnosti in pušča tako javnost v negotovosti. Vse kaže, da Chamberlain tudi v francoskem, kakor prej v češkoslovaškem vprašanju, noče prevzeti nobenih formalnih obveznosti in hoče ohraniti za vsak primer odprta vrata za določitev stališča šele v trenutku, ko bi to vprašanje postalo akutno. Taka politika pušča Chamberlainu popolno svobodo akcije, zavezniku pa ne nudi nobene trdne garancije in nobene opore, na katero bi se lahko brez pomislekov naslonil.

žaj je ugoden zato, ker sta Francija in Anglija izgubili svojo grupacijo in sta tako politično kakor vojaško oslabiljeni ter absolutno proti vojni. Glavni nemški cilj je sedaj akcija za osvoboditev Ukrajincev in ustanovitev Velike Ukrajine. To akcijo bo mogoče izvesti zaradi ugodnega mednarodnega položaja. Tu so trdno prepričani, da v tem vprašanju Francija in Anglija ne bosta delali nobenih težkoč. V Angliji je položaj po nemškem mnenju celo tak, da bi oslabitev ali tudi uničenje sovjetskega sistema v Rusiji samo pozdravili.

Grčija ne bo odstopila Dedeagača

ATENE, 15. decembra. Ministrski predsednik Metaxas je sprejel včeraj predsedstvo kongresa tobačnih delavcev in se v svojem nagovoru dotaknil tudi vprašanja revizionizma. Metaxas je izjavil, da Grčija ne bo nikomur odstopila niti pedl svoje zemlje. Ta izjava je odgovor na vesti, ki so se zadnje čase širile po Grčiji in evropskem tisku, da bo Grčija vrnila Bolgariji egejsko pristaniško mesto Dedeagač in zaledje.

VOHUNSTVO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NEWYORK, 15. decembra. V Hollywoodu so aretirali nekega Rusa, uradnika sovjetskega potniškega urada »Intourist«, zaradi špijonaže. Prav tako so v Christobalu ob Panamskem prekopu aretirali nekega nemškega mornarja, ker je fotografiral utrdbe. Zaprt je zaradi suma špijonaže. Dva druga Nemca in neka Nemka, ki so jih pred nekaj tedni zaprli v Fort Williamu, pridejo januarja pred sodišče zaradi vohunstva.

KONEC POSLANSKE ZBORNICE V ITALIJI.

RIM, 15. decembra. Včeraj je po 19-letnem delovanju prenehala italijanska poslanska zbornica. V marcu se bo prvič sestel korporativni parlament in fašistična zbornica.

Zapiski

Če ne smeš pisati

Če ne smeš pisati pošteno, če ne smeš pisati o tem, kar vsi ljudje vedo in je očitna resnica, potem je edino dosledno, da prekolneš Gutenbergovo iznajdbo in se vrneš v pragozdove ter tuliš kot nekoč naš vsega spoštovanja vredni živalski prednik. (»Tabor« 8.X. 1938.)

Francu na pomoč

Nedavno sta Belgija in Švedska izstopili — pravijo, da na nemški pritisk — iz odbora za nevmešavanje v špansko državljansko vojno. »New Statesman and Nation« piše, da je to začetek konca tega odbora, ker bodo nekatere države zahtevale razpust z motivacijo, da ni več sposoben življenja. Po tem aktu pa bo vsaka država svobodna, da se odloči, ali prizna generalu Francu pravice vojskojoče se stranke, ali ne.

Američani se branijo militarizacije

Senator Benet Clerk, voditelj tako imenovanega nevtralnega bloka senata, je ostro napadel Rooseveltov oboroževalni načrt, ki po njegovem mnenju temelji na »vojni hysteriji«. Klic po oborožitvi je mogoče utemeljiti le s hysterijo in propagando ljudi, ki si želijo »superladjevja«. Bajke, da evropske velesile ogrožajo Južno Ameriko, so po njegovem mnenju enostavno smešne.

Če bo republikanska Španija podlegla...

Viscount Samuel je v Liverpoolu na shodu objasn timer, kakšne nevarnosti se bodo začele za Francijo, če bi republikanska Španija podlegla Francovemu pritisku. Taka zmaga, je dejal Samuel, bi primorala Francijo, da brani poleg obeh mej na Renu in Alpah še tretjo mejo, na Pirenejih. Poleg tega pa bi bile vse poti iz Francije do severnoafriških ozemelj in kolonij zelo ogrožene, če ne v primeru vojne celo prerezane.

Zanimiva anketa

Britanski institut za javno mnenje je sestavil podatke o odgovorih na različna vprašanja, ki jih je zastavil angleški publik. Na vprašanje, če je treba odpraviti smrtno kazen, je odgovorilo 45% z da in 55% z ne. Le 19% je pritrnilo vprašanju, če mora država uvesti politično cenzuro nad angleškim časopisjem, 81% pa je zanikalo. Na vprašanje, kako naj Anglija plača vojne dolgove Ameriki, je 18% odgovorilo, da mora plačati v celoti, 32% je bilo za sporazumno reduciranje, 50% pa za popolno brisanje.

Nemška letalska produkcija

Italijanska revija za letalstvo »Ala d'Italia« je priobčila članek, v katerem je rečeno, da zamore današnja Nemčija producirati 5000 letal, če dela z eno šilhto na dan in trikrat toliko, če dela s tremi šilhtami. Tu pa še niso vračunane tvornice, ki danes še niso kompletne, bodo pa v primeru vojne takoj postavljene. Sir Seeley, član angleške liberalne opozicije, je vložil predlog, v katerem omenja te številke in obenem pravi, da je vlada kriva, če Anglija ne more doseči istih števil.

Angleži o naših volitvah

»Times« so objavile pismo iz Beograda, v katerem pišejo o naših volitvah. Volitve so bile nenavadno svobodne, z edino izjemo v Hrvatski, kjer je dr. Mačkov »ljudski absolutizem«. Jugoslavija ostane zvesta demokraciji. Njena forma demokracije mogoče ni perfektna, toda misija ministrskega predsednika je, da jo popravi in želja kneza namestnika je, da vzdrži in ojača parlamentarno vladavino.

Francija ne da svoje posesti nikomur

ODLOČNA IZJAVA ZUNANJEGA MINISTRA BONNETA. NEMCIJA NIMA NOBENIH DIREKTNIH INTERESOV NA SREDOZEMLJU.

PARIZ, 15. decembra. Zunanji minister Bonnet je imel včeraj v odboru za zunanje zadeve govor, v katerem je dejal, da Francija ne bo odstopila niti pedl svoje zemlje Italiji ali pa komurkoli drugemu. Poročal je tudi o razgovorih z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom, ki mu je dejal, da Nemčija sicer vztraja na osi Rim-Berlin, nima pa nobenega direkt-

nega interesa na Sredozemlju. V Španiji je samo 3000 Nemcev in še ti so vsi za fronto. Izjava zunanjega ministra Bonnetta je danes toplo pozdravljena v vseh francoskih listih, ki pravijo, da so italijanske zahteve smešne ambicije. Mme. Tabouis pozdravlja Bonnetovo izjavo in pravi, da je sedaj Francija dobila ostro načrtano zunanjo politiko.

Protikatoliški zakon v Nemčiji

»OSSERVATORE ROMANO« POROČA O UDARCU, KI SE PRIPRAVLJA V NEMCIJI PROTI KATOLIŠKI CERKVI

RIM, 15. decembra. United Press poroča, da so v Vatikanu zelo zaskrbljeni zaradi položaja katoličanov v Nemčiji. Po zanesljivih informacijah pripravljajo v Berlinu zakon z ostrimi odredbami proti katoliški cerkvi. Dasl o tem ni še nobenih uradnih poročil, objavlja vendar »Osservatore Romano« napoved lista »Luxemburgisches Blatt«, da se zakon pripravlja in da bo vseboval sledeče člene: 1. Odpoved l. 1933. z Vatikanom sklenjenega konkordata. 2. Prepoved verske propagande v Nemčiji, kar se nanaša tudi na procesije, evharistične kongrese in druge verske nastope izven cerkve. 3.

Vse verske organizacije, katerih člani se bodo pregrešili v moralnem oziru, bodo takoj razpuščene. 4. Korespondenca med papežem in nemškimi škofi se bo vršila preko nemške vlade. 5. Vsem redovnikom in redovnicam se prepoveduje vsako delovanje v zdravstvenem skrbstvu in šolstvu, njihove finance pa bodo pod nadzorstvom oblasti. 6. Prepoved se nabitiranje in dajanje prispevkov za cerkev in redovnike. 7. Duhovniki ne smejo več krstiti Židov in nearijci ne smejo biti duhovniki. 8. Pripadnost k cerkvi mora biti v bodoče zvezana z državljanstvom.

Nemčija izkoristi položaj

V BERLINU SO PREPRICANI, DA JE SEDAJ NAJPRIKLADNEJŠI ČAS ZA URESNIČENJE UKRAJINSKEGA NAČRTA

BERLIN, 15. decembra. V vrstah nemških vodilnih državnikov napovedujejo uspešen postopek novih akcij, ker me-

nijo, da je treba naglo izkoristiti ugoden položaj, ki je nastal po Monakovem za nemške, pa tudi italijanske načrte. Polo-

Novice

Varujmo svoistvenosti naše pokrajine

Do tega spoznanja so drugi narodi in dežele, kjer hočejo tudi privabiti tuje in imajo v tem oziru že več izkušenj, tudi prišli. Zato ne samo ostajajo, ampak tudi postajajo n. pr. tirolske vasi vedno bolj «tirolske». Pri vseh novozgradbah skrbno pazijo, da ohranijo v slogu vkljub vsem modernim pridobitvam domačo svoistvenost. Na to pazijo v Nemčiji, kjer so proglasili cela mesta za »narodne muzeje«, kjer se ne sme ničesar zidati ali popravljati brez dovoljenja posebne komisije arhitektov in strokovnjakov za te stvari, in pazijo tudi po vseh drugih kulturnih državah, n. pr. v skandinavskih, v Italiji, na Češkem in drugod.

Pri nas pa nimamo smisla za to. Že itak se ne moremo sklicevati na velike tradicije, pa še lahkomišelnost uničujemo, kar še imamo. Ptuj n. pr. je arhitektonsko najzanimivejše in brez dvoma najbolj »starinsko« ter najbolj enotno mesto v Sloveniji, ki si je še prav dobro ohranilo svoj srednjeveški značaj. A v nekaj desetletjih bodo ta starinski značaj mesta popolnoma uničili z mnogimi neokusnimi novimi stavbami. Ptuj bo postal moderen in — grad.

Tukaj se nikakor nočemo navduševati za to, da bi naj gradili v Sloveniji hiše

v srednjeveških slogih in nočemo ovirati razvoja modernega časa, toda ta razvoj naj se uveljavi poleg starih značilnosti in svoistvenosti naše dežele, ne pa na njih razvalinah, naj jih dopolnjuje in dalje razvija, ne pa uničuje. Zato je treba uvesti nadzorstvo nad gradbeno delavnostjo ne samo po mestih, ampak tudi po naših vaseh. Slovenska kmečka hiša na vzhodnem Štajerskem na primer pripada čisto posebnemu tipu in vas prav tako, in to značilnost je treba pokrajini in narodu ohraniti, ne pa uničiti v imenu nekega »napredka«. Kmečka hiša dobi lahko večja okna, več svetlobe in sonca v sobe, pa zaradi tega še ni treba, da bi morale biti zgrajene v »amerikanskem« slogu. Pri vseh okrajnih načelstvih bi bilo treba nastaviti posebne uradnike-arhitekte, ki bi naj v tem oziru nadzirali gradnjo vsake nove stavbe v mestu in zlasti še na vasi. Seveda bi si morali biti ti uradniki docela na jasnem, v čem obstajajo značilnosti narodnega sloga, da bi ne delali vsak po svoji glavi in svojem načinu. V slovenski ljudski in narodni kulturi pa bi bilo s tem rešeno vprašanje, ki ni tako brezpomembno in malenkostno, kakor se še morda komu zdi.

KONEC.

Dravsko in mursko zlato

»ZLATA RJI« OB DRAVI IN MURI. — PREBIVALSTVO VEČ VASI SE PREŽIVLJA Z IZPIRANJEM »ZLATA«

Ze legende nam pripovedujejo o zlatarjih ob Dravi in Muri. Te legende so se vtisnile tudi sedanjim obdravskim in obmurskim prebivalcem v spomin. Nekaj je tudi resnice v njih. Obe reki nosita s seboj »zlato« pesek, ki ga prebivalstvo izpira. Strokovnjaki menijo, da prinaša Drava s seboj zlata zrnca iz štajerskih bregov. Široki javnosti gotovo ni znano, da se prebivalstvo mnogih vasi ob Dravi in Muri preživlja samo z izpiranjem zlata. To jim je edini poklic, ki prehaja od očeta na sina. Tako zvani zlatarji so ob Dravi od Maribora do Barča, ob Muri pa od Podturna do Legrada. V mnogih vasicah ob imenovanih rekah se vsako leto zbere po 200 do 300 skupin, ki vsaka šteje po tri do pet »zlatarjev«. Ti iskanci zlata si sporazumno razdelijo teren ob reki in izpirajo pesek. Zanimivo je to njihovo delo. V čolnih se odpeljejo na dodeljeno mesto, kjer postavijo mizo. Ta ima dve daljši in dve krajši no-

gi, tako da miza visi. Miza ima na stotine zareze, v katerih se ustavljajo drobna zlata zrnca. Na mizo namreč nanosijo »zlato« pesek, ki ga tako dolgo izpirajo, da pesek odstranijo in v zarezah na mizi ostane samo čisto zlato. Če pa so zlata zrnca, z kljub izpiranju pomešana s peskom, zmešajo zlato z živim srebrom. Živo srebro pritegne zlato, pesek pa zavržejo. Nato živo srebro izparijo in ostane 95% čisto zlato, ki ga obdravski in obmurski zlatarji prodajajo po 45 do 50 dinarjev gram. Vsak »zlatar« nabere, če ima srečo, tedensko do 6 gramov zlatih zrnec. To njihovo delo traja od zore do mraka in skozi celo leto. Začne pa se sezona naših izpiralcev zlata spomladi, ko se topi sneg in reke donajajo mnogo peska. Nekateri naprednejši »zlatarji« uporabljajo za izpiranje zlatega peska motorne črpalke in je seveda njihov trud poplačan z obilnejšim zlatom.

Solska kuhinja RK Fala-Selnica

Selniški šolski okoliš je zelo velik. Otroci prihajajo po 6 in še več kilometrov daleč v šolo. Zato je v zimskih mesecih potrebno, da šolarji dobe opoldne kaj toplega v lačne želodčke. Vse to so videli nekateri domači mladinojubi, ki so leta 1935. ustanovili pod okriljem Rdečega križa šolsko kuhinjo v Selnici ob Dravi. Mnogo je bilo treba žrtev predno so zbrali potrebna sredstva za opremo šolske kuhinje. Dobra volja in človekoljubje sta zmagala in selniška šolska kuhinja zelo uspešno deluje. Že takoj prvo zimo po ustanovitvi je bilo v tej kuhinji razdeljenih 8.901 obed v skupni vrednosti 4.173 dinarjev. V zimi 1936-37 so v kuhinji razdelili že 10.043 obedov, naslednje leto 14.510 obedov, tako da je falsko-selniška šolska kuhinja doslej razdelila že 33.454 obedov v vrednosti 15.652 dinarjev. Za ta kosila so uporabili 222 kg mesa, 174 kg moke, 115 kg riža, 1628 kg krompirja, 115 kg masti, 513 kg fižola, 340 kg ješprenja, 420 kg prosene kaše, 92 kg svinjske glavine in 724 litrov mleka. Za razvoj in uspešno delovanje šolske kuhinje ima mnogo zaslug ravnateljstvo falske elektrarne, ki je dovolilo brezplačno uporabo elektriškega toka za kuhanje in pa obratovodja g. Griesser, ki je vedno podpiral stremljenja te človekoljubne mladinske socialne ustanove.

Modernizacija bolnišnic v Sloveniji

Za modernizacijo in razširjenje bolnišnic v Sloveniji je banovina najela 43 milijonsko posojilo. V ta namen je ustanovljena posebna tehnična sekcija, ki je dodeljena tehničnemu oddelku banske uprave. S posojilom bodo dogradili maribor-

ska bolnišnico, ki bo dobila štiri nove oddelke, novo porodnišnico in več gospodarskih poslopij. Z deli bodo spomladi nadaljevali. Nato pride na vrsto adaptacija slovenjegraške bolnišnice. Uredili bodo tudi bolnišnice v Murski Soboti, Brežicah in v Novem mestu.

Zavod za zdravljenje raka

Društvo za borbo proti raku v Zagrebu je zbralo okoli 2 milijona dinarjev za pobijanje raka. S tem denarjem bo društvo v Zagrebu zgradilo zavod za proučevanje in zdravljenje raka s pomočjo radija. Stavba bo stala na Šalati. Z gradnjo bodo spomladi že pričeli. Potrebno količino radija bo Zagreb kupil v Kanadi.

Pretep pri luščenju bučnic

Pri nekem posestniku pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so luščili bučnice. Po končanem delu je gospodar delavce pogostil s pijačo in prigrizkom. Na gumno so celo plesali. Pri tem so se fantje sporekli. Razvil se je pretep, pri katerem je dobil 24-letni Martin Čel zabodljaj v rebra, 23-letni čevljar Ferdo Kuhar več udarcev z ročico, 19-letni posestniški sin Franc Zavernik pa vbodljaj v glavo in prsa. Ranjence so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nenavadna poštna pošiljka

Neki čitatelj iz Celja nam je poslal nenavadno poštno pošiljko. V mali škatlici z napisom »vzorec brez vrednosti« smo dobili 3 žive rjave hrošče, kar je za december pač nekaj izrednega. Zrele jagode, cvetoče sadno drevje, citrončki, sedaj pa še rjavi hrošč so pač nenavadni zimski narodni pojavi

o. 60-letnico je te dni v Podsredi praznoval upokojeni šolski upravitelj Ante Potočnik. Jubilatant je 39 let vzgajal mladino v istem kraju, zato pa je tudi zelo priljubljen.

o. Nova postojanka Maistrovih borcev. V nedeljo bo v Ljutomeru ustanovni občni zbor odseka Zveze Maistrovih borcev. Zbrali se bodo vsi še živeči borci iz Ljutomeru in okolice, ki so pod poveljstvom generala Maistra pomagali osvoboditi našo severno mejo.

o. V Ormožu je umrla nadučiteljica vdova gospa Franja Jarčeva. Pokojnica je bila vneta sodelavka v domačih dobroteljskih in narodnih društvih.

o. Splavarjem na Savi. Zaradi popravil mostu za cesto čez Savo pri Zagrebu je splavarjenje pod tem mostom zelo nevarno. Zlasti pa je za splavarje nevarno, če kaže vodostaj Save pod ničlo. V takih primerih naj se splavarji ustavijo in pregledajo razmere pri savskem mostu. V opozorilo splavarjem so postavili 500 m pred mostom rdečo belo svarilno ploščo.

o. Gluhonemi v Trbovljah. V soboto bodo gojenci gluhonemnega zavoda v Ljubljani pokazali v Trbovljah nadčloveške napore svojih učiteljev in njihove uspehe, saj so se naučili govoriti. V Sokolskem domu bodo gluhonemi govorili in igrali.

o. Če se otroci obešajo na avtomobile. V mariborsko bolnišnico so pripeljali 14-letnega delavčevega sina Konrada Vogrina iz Zgornjega Porčiča. Deček se je obesil na neki tovorni avtomobil. Na oviniku je Konrad padel z avtomobila in dobil nevarne poškodbe na glavi.

o. Z nožem v trebuh. Okrog 22. ure zvečer so se fantje, ki so se vračali iz neke gostilne na Pečici pri Poljčanah sporekli zaradi nekega starega dolga. Beseda je dala besedo. Nenađoma se je zablskal v roki nekega delavca nož, s katerim je ta navalil na 18-letnega posestniškega sina L. iz Lovnika in ga dregnil v trebuh, nakar je zbežal.

o. Um se ji je omračil. Ko se je te dni mudila v Poljčanah neka žena srednjih let, posestnica iz Sp. Laž, se ji je nedajdoma, ko je bila v neki trgovini, omračil um. Kazala je znake blaznosti. Po zdravniškem pregledu je bila odpredeljena v Novo Celje.

o. Dvonožne lisice so obiskale posestnika Brodnjak Franca iz Trgovišča pri Veliki Nedelji. Odnegli so mu nad 10 košiči.

o. Na banovinski cesti Pragersko—Slovenska Bistrica sta trčila dva kolesarja. Vzrok nesreče je bil ta, ker ni imel ne eden niti drugi luči. Škoda sta imela le na kolesih, dočim sta oba kolesarja nepoškodovana.

c. Trgovine v Celju bodo v nedeljo odprte od 7.30 do 13.

p. Zlata nedelja. Združenje trgovcev za mesto Ptuj sporoča kupujočemu občinstvu, da bodo trgovine v nedeljo, 18. dec., odprte od pol 8. do 11. ure.

p. Zveza Maistrovih borcev, odsek v Ptuj, bo imel svoj prvi letni redni občni zbor v nedeljo, 18. dec., ob pol 11. uri dopoldne v Narodnem domu.

p. Ptujski frizerji zahtevajo, da se določi drugi čas za izključenje elektr. toka. Izključenje elektr. toka ob nedeljah in praznikih v dopoldanskih urah povzroča še med mnogimi drugimi prizadetimi, predvsem frizerjem, pač zelo neljubne nerodnosti. Zato zahtevajo ptujski frizerji, da se ob teh dneh in urah tok ne izključuje, ali pa se vsaj brivske salone obvesti, da pravočasno končajo ali preložijo posle.

n. Trojčke je rodila v Doljanah pri Varazdinu 25-letna kmetica Marija Vitez. Mati in tri deklce so zdrave.

n. Neobičajno velik tek. V varaždinski okolici je 25-letni trgovski pomočnik za stavo pojedel 25 kosov potice, 10 žemelj, kilogram kruha in pol kilograma sira ter popil 2 litra vina. Ko je mladenič vse to spravil v želodec, je dejal, da bi še jedel.

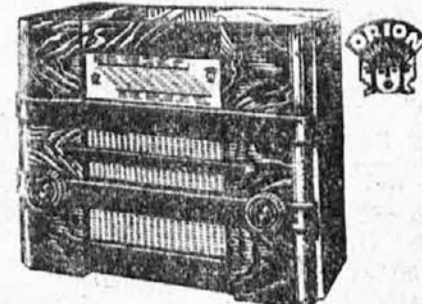
n. S kačami zaslužil 55.000 dinarjev. Že dve leti potuje po naših večjih mestih mlad Ličan Peter Brakus in nosi svoje bogastvo kar v kovčegu s seboj. Ko odpre svoj kovčeg se radovedna množica čudi mnogim in najrazličnejšim kačam. Z njimi dela tudi zanimive in nevarne poskuse. Na ta način je mladenič v dveh letih zaslužil 55.000 dinarjev, ki jih je zbral s prostovoljnimi prispevki.

Vse dogodke

tudi na kratkih valovih

sprejema edinstveno

ORION
radio

TIPA 105

5-cevni super

DIN 3150.—

JOSIP WIPPLINGER

Maribor, Jurčičeva 6

RADIOVAL

Celje, Kolenčeva 6

n. 100-letni aktivni občinski uslužbenec. V Kragujevcu še sedaj vestno vrši službo 100-letni občinski čuvaj Gjorgje Mitrovič. Vendar se čudi, zakaj ga kljub njegovi 80-letni službi ne upokoje.

n. Brivec na ulici. Za pol dinarja striže kar na ulici ljudi stari brivec Drago Prokić iz Stragarov. Dela ima ves dan dovolj in je z zaslužkom zelo zadovoljen.

n. Kako si Gračanci izbirajo neveste. Ko v Gračanici opravijo vsa dela na polju, odidejo mladeniči v sosednje vasi iskat neveste. Po stari navadi se dekleta zberejo na vasi. Okoli njih posedejo zakonski kandidati. Mladeniči stavijo dekletom najrazličnejša vprašanja. Ona, ki da najduhovitejši odgovor, postane nevesta.

n. Mlinar »pesnik«. V Bačini pri Ljubuškem hodijo ljudje obiskovat mlinarja Mujo Beširovića, o katerem govori vsa okolica. Znan je kot pesnik, saj govori z ljudmi samo v verzih in ga drugače sploh še niso slišali govoriti.

n. Enoletni otrok zadel na loteriji velik dobitok. Te dni je dobila srečka, ki so jo starši kupili svojemu enoletnemu sinku Milanu Matiču, 135.000 dinarjev.

»Precej dolgo bo še trajalo, preden se boš bril, Mihec!»

»Še dalj pa bo trajalo, striček, preden se boš začel hoditi k frizerju striči!»

Naročajte po pošti s pomočjo naših katalogov, ki jih dobite brezplačno!

Božična darila!

- Din 9,50 B 25 Stojalo za zobne četke, s 2 četkami
- Din 10,-- B 26 Garantura za britje, skodelica in ogledalo
- Din 15,-- B 27 Moderna doza za pude, s raznimi okraski
- Din 16,-- B 28 Ogledalo, velikost 21 x 13,5 cm, okvir iz celuloida
- Din 20,-- B 29 Vrečica raznegamila, 12 komadov, dobri izdelki
- Din 21,-- B 30 Kasetna Elida, mila 7 Fleurs in steklenič. kolonske vode
- Din 6,-- B 31 Lak za nohte, vraznih niansah rdeče barve
- Din 17,-- B 32 Steklenč. kolon. vode, v raznih vonjih
- Din 28,-- B 33 Razpršilec za kolonsko vodo
- Din 9,-- B 34 Vrečica mila, 3 komadi različnega vonja, dobri izdelki
- Din 9,-- B 35 Vrečica s 3 kom. mila raznega vonja
- Din 5,-- B 36 Rdečilo za lice (rouge)
- Din 9,50 B 37 Puder znamk. "Michel" v vseh niansah
- Din 36,-- B 38 Kasetna 2 kom. mila "Elida Lu-sua" in kolonska voda

Zahlevajte naš brezplačni katalog raznega blaga

Kostenjak & Ošler
Zagreb, Illica 416

Ako blago ne bi odgovarjalo, ga zamenjamo ali vrnemo znesek kupnine!

S sodišča

Izpred celjskega sodišča

16. oktobra so se s prodaje žganja vračali v Zagreb na kolosih obtožence Jurač Josip in Zorko Milan, za njima pa na vozu še več prijateljev. Ustavili so se na Bizelskem v Sp. Sušici in v gostilni Šekorjan izpili 6 litrov vina, plesali in se šalili. Med potjo proti domu se je Jurač s kolesom zaletel v Iljaža Franca približno km od gostilne. Jurač je padel s kolesa, Iljaž pa ga je začel zmerjati in klicati orožniškega poveljnika, ki je stanoval v hiši ob cesti. Edina priča dogodka je bil 14-letni hlapček Planinc Milan, ki je posvetil na oba moška in videl, kako je med rivanjem Jurač zamahnil in zasadih Iljažu nož v prsa. Iljaž je še prišel do hiše, čez četrto ure pa umrl. Jurač je vrgel kolo na voz, ki je pripeljal za njim in Hrvatje so se odpeljali proti Zagrebu... Jurač je 23 let star, nekaznovan čevljarski pomočnik, miren fant in turist. Sam ne ve, kako je dvignil roko in ubil človeka, čeprav ni bil tako vinjen, da se ne bi ničesar zavedal. Kljub dobremu zagovoru zagrebškega advokata je dobil 4 leta robije in 3 leta izgube č. pravice, proti čemur je prijavil priziv, revizije pa

ne, ker bi se mu čas, ko bi ta tekla, ne štel v kazen.

Prav tako je dobil 4 leta robije 20 let stari delavec P. Anton iz Globokega, ki je 6. nov. trezen med pretepom zabodel z nožem v prsa brata Jožefa. Ljudje v vinotoču so ju že ločili in izrinili Antona na prosto. Ta pa je klical brata na korajžo. Pijani Jožef je res prišel iz vinotoča, zagrabil brata z eno roko za vrat, z desno pa je bil po njegovi glavi, vendar pa ni imel v roki nobenega orožja in sodišče Antonovega dejanja ni moglo smatrati za samoobrambo.

Zanimivosti

× V svojem 14. letu je postala vdova. Ob priliki neke avtomobilske nesreče v Lionu je izgubil življenje 18-letni zakonski mož, ki se je letošnjega julija poročil francoske republike z neko 14-letno deklico, ki je zdaj po tem tragičnem nas posebnim dovoljenjem predsednika ključju postala vdova. Mlada žena, ki je skoro še otrok, bo kmalu mati.

× Lev kot radio-zvezda. Londončanje so bili močno presenečeni, ko so minule dni opazili v nekem taksiju — leva. To je bil lev, ki so ga bili nedavno progl-

si li za radio-zvezdo, ker je že nekajkrat najet za to, da je pred mikrofonom rjovel, ker je tako želela mnogoštevilna publika. Dresirani lev dobiva za en sam radioprenos okrog 1800 dinarjev, — honorar, ki je našim radio-avtorjem nedosegljiv sen...

× Gejše nudijo svojo kožo za zdravljenje ranjencev. Skupina gejš je nedavno ustanovila društvo, ki ima namen „na različne načine olajšati usodo vojakov, ki so v vojni ranjeni. Petnajst mladih deklet je poslalo japonskemu vojnemu ministru pismo, v katerem ponujajo svojo kožo kirurški-nemu oddelku glavne vojne bolnice. Izrazile so željo da nalepijo težkim ranjencem v primeru potrebe kos njihove kože.

× Non-stop polet Anglija - Avstralija možen. Ob povratku treh Vickers Wellseley bombnikov, ki so bili leteli iz Egipta v Avstralijo je izjavil letalski poveljnik Gavford, da bo mogoče poleteti tudi brez pristanka iz Anglije v Avstralijo. Pripravna za to so Vickers Wellington letala. Tak polet pa bi zahteval dolgotrajne in skrbne predpriprave. Možen je le z večmotornimi letali, ki lahko letijo izmenoma z enim ali drugim motorjem.

× Zaradi trajne ondulacije je zblaznela šivilja Estera Forescu v Bukarešti. V frizerski saloni je stopila, da bi si dala napraviti trajno ondulacijo. Brivski pomočnik je napravil vse potrebno in spustil v pogon stroj za onduliranje. Ko je bila frizura gotova, je mlada šivilja pristopila k blagajni, da bi plačala. Hipoma pa je vrgla torbico po tleh, planila iz brivskega salona in začela kričati: »Na pomoč! Lasje mi gorijo!« Ljudje so jo komaj obvladali in odpeljali domov, kjer je zdravnik ugotovil, da je znorela.

Radio

Petek, 16. decembra. Ljubljana: 11. Šolska ura; 12. Iz naših krajev na ploščah; 13.20 Opoldanski koncert RO; 18. Ženska ura; 18.20 Naše pevke; 19.50 10 minut za planince; 20. Koncert RO; 21.10 Ura sonat; 22.30 Angleške plošče. — Beograd: 12.35 Popularni valčki; 13.10 Koncert slavni pevcev; 18.20 Komorni koncert; 22.10 Godba za ples. — Sofija: 18.15 Narodna godba; 19. Prenos iz opere; 22 Godba za ples. — Bukarešta: 19.55 Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana« — London Regional: 20.45 Straussova opereta »Robček Nj. Vel. Kraljice«.

Izdelovanje likerjev, dezzerinih vin in srupov, žganjarna

Jakob Perhavec, Maribor
Gosposka ulica 9 Telefon 25-80

Rum, konjak, slivovka, brinjevec, droženka, in krekovača. — Specialiteta: Grenčak in vermut Na debelo Na drobno

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 60 par; najmanjša orisodobina za te oglase je din 6.--. Družbe preklicati doplovanja in žentovanski oglasji din 1.-- po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.--. Debelo tiskane besede so računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znata din 2.--. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oziroma za le vpostati v pisnu skupaj z naročilom ali na no poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora orložititi znanaka za 3 din.

Razno
RES PRAKTIČNA BOŽIČNA DARILA zo znižanih cenah kupite le pri Srečko Pihlar, Gosposka ul. 5. 3783

ZASTONJ DOBITE zanimivo ilustrirano knjigo »Pot do sreče«, ako se obrnete na naslov: Karmah, Zalec. 3143

FOX-domači proizvodi terpentinska krema, voščeno parketno ličilo, mast, gumitrans itd. nadkriljujejo tuje; so uporabni za vse in vsakogar. Svoji k svojim!

VSE SKRBNÉ GOSPODINJE tudi popotniki, turisti, avtomobilisti in sportniki kupujejo in uživajo le Čebokli-jev vaniljev Suhor, ker ta je najboljši in izdatno cenejši. 2687

OPOZORILO!
Nisem plačnik za sina Alojza. Androjna Alojzij. Pobrežje. 3833

Najboljše DALMATINSKO VINO dobite v gostilni »Spilta«, Koroska 39. 3838

Spomnite se CMDI

KARTOLEJ. LINOLEJ voščeno platno, kupite najceneje pri »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 3839

Prodaj
Moderno šperano SPALNICO prodaj zelo pod ceno. Belak, mizarstvo, Frankopanova 23. 3835

Sobo odda
SOBA opremljena, velika, sončna, se odda. Naslov v upravi. 3841

MEBLIRANA SOBA s posebnim vvhodom se takoj odda. Kamenjev, Vrazova 2. 3845

Službo dobi
Iščem pošteno, samostojno KUHARICO in za vsa ostala hišna dela takoj. Naslov v upravi lista. 3837

DEKLE ZA VSE mirna oseba, ki zna kuhati in govori nemški, se išče za takoj ali pozneje k mali družini v bližini Zagreba. Stalno mesto. Plača din 250.--. Poudbe pod »51687« na Publicitas, Zagreb. 3844

Naročniki pri naših inseren- kupujte jih ter oglašujte

Najlepša **DARILA** za praznike, god in rojstni dan so bonboniere in košarice pri **„KAVALIR“** Gosposka ulica 28.

Širite „Večernik“

Garantirana sveža jajca
od 0'65 para naprej
Preprodalaki popust
Specialna trgovina jajc, ŽIGERT
Maribor, Gosposka ulica št. 20
Nobena apnena jajca

Božične svečke, patentna držala, čudežne svečice, angelske lase, lameta, papir za bonbončke, raznobarni staniol papir itd. kupite najceneje v

Knjigarni Tiskovne zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Oglejtese naše izložbe božičnih okraskov!

IVAN LAH špecerija - kolonijale - delikatesa **MARIBOR**, Glavni trg 10
TELEFON št. 25-03

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri. Velja na mesec prejeman v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din. Oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava: Maribor, Kopalniška ul. 6. Telefon uredništva in uprave št. 25-67. Poštui čekovni račun št. 11.409.